

Mindig velem, Uram

A mi segítségünk az Úr nevében van, aki Atya, Fiú, Szentlélek, egy, örök Isten. Ámen

Fennálló ének: 166. dicséret 1-4. verse (Urunk, Jézus, fordulj hozzánk)

Derekas ének: 358. dicséret 1-4. és 8. verse (A Krisztus mennybe felméne)

Lekció: Hallgassuk együtt Isten Igéjét az Apostolok Cselekedeteiről írott könyv 1. fejezetének a 4. verstől a 14. versig terjedő szakaszát. A szent ígét illő figyelemmel, áhítattal hallgassuk:

⁴Amikor együtt volt velük, megparancsolta nekik: „Ne távozzatok el Jeruzsálemből, hanem várjátok meg az Atya ígését, amelyről hallottátok tőlem, ⁵hogy János vízzel keresztelt, ti pedig nemsokára Szentlélekkel kereszteltettek meg.” ⁶Amikor együtt voltak, megkérdezték tőle: „Uram, nem ebben az időben állítod fel újra a királyságot Izráelnek?” ⁷Így válaszolt: „Nem a ti dolgotok, hogy olyan időkről és alkalmakról tudjatok, amelyeket az Atya a maga hatalmába helyezett. ⁸Ellenben erőt kaptok, amikor eljön hozzátok a Szentlélek, és tanúim lesztek Jeruzsálemben, egész Júdeában és Samáriában, sőt egészen a föld végső határáig.” ⁹Miután ezt mondta, szemük láttára felemeltetett, és felhő takarta el őt a szemük elől. ¹⁰Amint távozása közben feszülten néztek az ég felé, íme, két férfi állt meg mellettük fehér ruhában, ¹¹és ezt mondta: „Galileai férfiak, miért álltok itt az ég felé nézve? Ez a Jézus, aki felvitetett tőletek a mennybe, úgy jön el, ahogyan láttátok őt felmenni a mennybe.” ¹²Ezután visszatértek Jeruzsálembe az Olajfák hegyéről, amely Jeruzsálem közelében van egy szombatnapi járóföldre. ¹³Amikor hazatértek, felmentek a felső szobába, ahol meg voltak szállva, mégpedig Péter és János, Jakab és András, Fülöp és Tamás, Bertalan és Máté, Jakab, az Alfeus fia, Simon, a Zélóta és Júdás, a Jakab fia. ¹⁴Ezek valamennyien egy szívvel és egy lélekkel kitartóan vettek részt az imádkozásban, az asszonyokkal, Jézus anyjával, Máriával és testvéreivel együtt.

Imádság: *Mennyei Atyánk! Boldog örvendéssel lépünk most a Te világosságodba, hogy a jelen titkaiban felfedezzünk Téged, gyöngeségeinkben meglássuk szabadító hatalmadat, a töredékeken, mintegy tükörcserepeken át életünk vigasztaló egészét, a halál felől a diadalmas életet.*

Egyszülött Fiad tanítványaiként járunk e világ nekünk rendelt útjain. Köszönjük, hogy mellénk lép újra és újra a halál erőin diadalmaskodó Megváltónk. Nem hagy el, amikor álmaink összetörnek, amikor kétség és erőtlenség vesz rajtunk erőt, vagy amikor már nem merünk, vagy nem akarunk semmit várni Tőled. Köszönjük, Urunk, hogy Te ott vagy minden gondolatnak alján, beszélgetőtársunkká leszel.

Szentlelkedért könyörgünk, hogy formáljon hívő közösséggé minket, akik olyan sokféleképpen élünk, érzünk és gondolkodunk. Ne engedd, hogy elhidegüljünk egymástól. Jövel, teremtő Szentlélek, áldd meg istentiszteletünket, Krisztusért kérünk. Ámen.

Igehirdetés előtti ének: 164. dicséret (Kegyess Jézus, itt vagyunk te szent igéd hallására)

Textus: A Szentírásnak az az Igéje, amelynek üzenetére figyelni kívánunk, írva található Lukács evangéliumának 24. fejezetében, az 51. és 52. versekben:

„Azután kivitte őket (Jézus) Betániáig, felemelte a kezét, és megáldotta őket. És miközben áldotta őket, eltávolodott tőlük, és felvitetett a mennybe:”

Szeretett Testvéreim!

Az utoljára mondott szavaknak nagy ereje lehet életünkben, különösen akkor, ha azok a végső búcsú szavai. Ezért jegyezték fel mindig a különböző korok nagy embereinek a halálos ágyon mondott utolsó szavait, amint Jézus Urunknak a kereszten elmondott hét szavát is. De talán mi magunk is őrzünk elhunyt szeretteinkkel kapcsolatban egy-egy szót, gesztust, vagy mozdulatot, amelyek azóta is beragyogják az életünket. Van egy deresedő hajú ismerősöm, aki a mai napig ereklyeként őrzi elhunyt édesanyjának hozzá írt utolsó levelét, amelynek záró sorát velem is megosztotta. Ez így hangzik: „Drága kisfiam, élj mindig szépen! Szerető édesanyád”. Az anyai szív szavakban megőrzött melegsége izzik át e soron. Mert bármennyire rövid, lényegében két üzenetet foglal magába. Egy életfeladatot: „élj szépen”; és egy életre szóló szerelmi vallomást: „drága kisfiam” – „szerető édesanyád”. Az életre szóló parancs ez: Ne add fel a küzdelmet! Ne add fel a lét-bátorságodat! Neked élned kell e világban, mégpedig szépen! A szerelmi vallomás pedig ez: Van, aki nagyon szeret téged, még az elmenetele után is. „Azt, gondolom, hogy ezek fantasztikusan jó szavak!” - mondta az ismerősöm. Így van! Ezeket valóban ereklyeként őrizhetjük a szívünkben, még akkor is, ha már szeretteink nincsenek velünk.

Szeretett Testvéreim! Jézus Urunk tanítványaihoz intézett, imént hallott szavai ilyen „fantasztikusan jó szavak”. Alapvetően két üzenetet hagyott Urunk is mennybemenetelekor az övéire: egy életfeladatot és egy szerelmi vallomást. Az életfeladatunk ez: „tanúim lesztek”, a szerelmi vallomás pedig az, hogy utolsó mozdulataként, kezét felemelve, áldást mond az itt hagyott tanítványokra. Érdemes hát kissé jobban igénk fölé hajolni.

1) Egy indulás perceiben vagyunk. Így látjuk magunk előtt a 11 tanítványt, amint Jézussal együtt ott vannak az Olajfák hegyén. Negyven napon át újra és újra megjelent közöttük, vigasztalta és bátorította a megriadt lelkeket. Most, az utolsó együtt töltött percekben Jézus Urunk határozott utasításokat ad tanítványainak. Parancsa ez: tanúim lesztek a föld végső határáig. Ezt a tanúságtételt megelőzi azonban egy másik parancs: maradjanak Jeruzsálemben, és ebben a karantén-állapotukban várják a Szentlélek kiáradását. Jézus maga zárja el most még előttük a bizonyágtétel lehetőségét. Tudja, hogy semmi sem károsabb a Krisztus ügyére nézve, mint a bármilyen jó szándékú, de elhamarkodottan vagy felkészületlenül végzett szolgálat. Várniuk kell. Ez az engedelmességnek most az egyetlen lehetséges formája: a „fészekben” maradás, a külső kapcsolatoknak a legszükségesebbre történő korlátozása. Nekünk Isten nemcsak abban Isten, hogy azt teszi, amit akar, hanem abban is, hogy akkor teszi, amikor ő jónak látja. A tanítványok pedig elfogadják a „normális” állapotnak ezt a „rendkívüli szüneteltetését”. Azt mondják: bár egyedül vagyunk, mégsem vagyunk magányosak. Mert Jézusunk bezártságunkban is meglátogatott, most pedig fölfelé irányítja a tekintetünket. Most ugyan elmegy, mostani divatos kifejezésünkkel élve: „távolságot tart”, de elmenetelével felnyitja számunkra az eddig lezárt hitt eget.

Ahhoz tehát, hogy a bizonyágtételre alkalmasak legyenek, valami újat kell megtanulniuk. Így vagyunk ezzel mindnyájan. Eleve nehezen viseljük ezeket az étellel járó, vagy kényszerű „távolságtartásokat”, elválásokat, szakításokat, mégis el kell tudnunk hordozni őket. Újra kell formálnunk az életünket szeretteink halála, a különböző elválások után. Azt szoktuk mondani: az életnek tovább kell mennie. Eközben jól tudjuk: minden egyes halál, elbúcsúzás lényegében magában hordozza a „megőrlés csíráját”, a belső elsivatagosodás magvát. Egyúttal azonban megtanít új felelősségvállalásra, új ismeretekre, újfajta beszédmódra. És leginkább: megtanít imádkozni. Mindez hasonlóképpen Jézus tanítványaira is érvényes. Ott él a remény a szívükben, mint minden elváláskor a mi szívünkben is: talán nem veszítjük el őt örökre, talán nem felejt el minket. Mert vannak kényszerű elválások, és vannak, amelyek új reménységgel töltenek el. Mostanában a szívemhez nőtt Hermann Hesse: Lépcsők című verse, amely gyönyörűen megfogalmazza a búcsúzásnak és újrakezdésnek ezt az éltető lüktetését. Ez a Nobel-díjas német-svájci író, egyébként misszionárius szülők gyermeke, idős korában levelezett a nagy svájci református teológussal, Barth Károllyal is. A híres vers így hangzik:

„Miképpen elhervad mindig a virág,
s öregkor elől kitér az ifjúság,
úgy tűnnek fel az élet lépcsői mind,
és minden bölcsesség, minden erény is
idején virít, örökké nem tarthat.
Ha hívja az élet, a szív legyen csak
búcsúzásra és újrakezdésre kész,
hogy bátorsággal, mit sem szomorkodva,
más, új kötéseknek adja át magát.
Mert minden kezdetben varázs rejtezik,
amely megoltalmaz, és élni segít.”

Végül így fejezi be:

„Még a halál órája is, meglehet,
új terek felé küld ifjú erővel,
az élet hívása nem hal el soha...
Fel, hát szívem: búcsúzz új gyógyulásra!”

Ezt a 'búcsúzást és újra gyógyulást' kell megtanulniuk az apostoloknak a Krisztus mennybemenetele és a Szentlélek eljövetele közötti tíz napban. Meg kell újulniuk gondolkodásukban és érzületükben egyaránt. Persze, nem könnyű e tanácstalan kis csapatnak hozzászoknia ahhoz, hogy Jézus nélkül marad. Azt hiszik, hogy ez azt jelenti: magukra maradtak. Az egyház megújulása viszont mindig azzal kezdődik, hogy Isten Szentlelke kitérít a bizonyágtévők szívét, és ők elkezdenek imádkozni másokért. Tehát nem azért, hogy Izrael számára álljon helyre az ország, hanem azért, hogy bizonyágtévökké lehessenek az egész világon. Ezért ne a szép emlékekkel vigasztalják magukat, hanem lássák meg mindenben a jövőt. Amikor ezt végiggondoltam, eszembe jutott az „István, a király” rockoperából ismert, de egyébként alig értelmezhető kijelentés: „Veled Uram, de nélküled”. Valamiképpen itt nyer értelmet ez a mondat, „gondoljon a költő” egyébként bármit is.

2) A mi Urunk minket is magunkra hagyott: test szerint nincs többé közöttünk. Visszakerült igazi életelemébe, ott ül a mennyei Atya jobbján. De csupán azért ment el közülünk testileg, hogy mindenütt velünk lehessen. Hogy felkészíthessen minket a bizonyágtételre: „Tanúim lesztek Jeruzsálemben, egész Júdeában és Samáriában, sőt a föld végső határáig”. Szinte érezzük a síri csendet, a tanítványok döbbenetét. Tizenegy megriadt lélek – és velük szemben az egész földkerekség. Egy későbbi, a Szentírásba bele nem került evangélium-töredékben kiszínezve olvashatjuk ezt a jelenetet. Péter, hallván a parancsot, azt kérdezi Jézustól: „Uram, még Jeruzsálemben is bizonyoságot kell tennünk? Ott, ahol Téged meggyilkoltak?” És Jézus mosolyogva válaszol: „Igen, Péter, még Jeruzsálemben is. Menjetek el azokhoz, akik Pilátus előtt azt kiáltozták: 'az ő vére mirajtunk és a mi magzatainkon'; menjetek el és mondjátok meg nekik: az én vérem őértük is hullott. Menjetek el azokhoz, akik kicsúfoltak, és mondjátok meg nekik, én őértük is imádkozom. Menjetek el azokhoz, akik gúnyból bíborpalástot tettek vállaimra, és mondjátok meg nekik: most felmegyek az Atyához, hogy a dicsőség királyi palástját az ő számukra is elkészítsem...”. És még folytatódik hosszan ez a felsorolás. Igen, így kezdődik valahogyan a gyógyulás. Mert jó dolog az, ha a kegyelem által gyógyul, és erősödik a szív (Zsid 13,9). Jó dolog az, ha e világ horizontja fölé tud emelkedni a lélek, és nem feledkezik meg a maga kettős állampolgárságáról: itt e földön, és ott a mennyben. Pál apostol így biztat: „Nekünk a mennyben van polgárjogunk, ahonnan az Úr Jézust is várjuk üdvözítőül” (Fil 3,20). Számomra olyan gyönyörűséges az, Testvérek, hogy mindig találkozhatom olyan emberekkel, akik e világ horizontja fölé emelik tekintetüket. Áldozósütörtök, a mennybemenetel ünnepe, kitágítja a horizontomat, felfelé megnyitja a lezárt eget. Eszembe jut a gimnáziumi latin órán tanult Daedalus és Icarus története, akik, miután megértették, hogy semmilyen irányban nem menekülhetnek rabtartójuktól, ezt mondták: fölfelé még szabad az út. És szárnyakat készítettek maguknak, hogy kimeneküljenek fogságukból. Jézus tanítványai az imádság szárnyain menekülhetnek Urukhoz. Hallottuk: a tanítványok együtt vannak Jézus édesanyjával, Máriával, és testvéreivel, és együtt kitartóan imádkoznak. Ez Máriáról az utolsó pillanatfelvétel a Szentírásban.

3) És végül a szerelmi vallomásról hadd mondjak még néhány szót. Azt hallottuk, hogy Jézus a felemeltetésekor, karját kitérve áldotta az övéit. Ha valakire áldást mondunk, az a legerősebb és legnagyobb szerelmi vallomás. Az áldásnak ereje, hatalma van. Azt jelzi, hogy Isten valóban megőrzi gyermekeinek „ki- és bemenetelét”, ahogyan a zsoltáros hirdeti (Zsolt 121,8). Ezért áldjuk meg keresztelőkor a gyermekeket, konfirmációkor, esküvőkor az ifjakat és a közös életútra indulókat, és az ő áldásával mehetünk életünk végén az örökös hazába. Sokan ismerik a Testvérek közül énekeskönyvünk 511. számú énekét: „Maradj velem, mert mindjárt este van”. Egy Francis Lyte nevű anglikán lelkész írta. Amikor Lyte egyik jó barátja meghalt, ez a mély hitű ember magára vállalta barátjának elárvelt, népes családját. De összeroskadt az így vállalt teher súlya alatt. Súlyos betegségében fogalmazta meg ezeket az örökszép sorokat:

„Maradj velem, mert mindjárt este van,
Nő a sötét, ó el ne hagyj, Uram;
Nincs senkim és a vigaszt nem lelem,
Gyámoltalannal, ó maradj velem.

Ilyen helyzetfelméréssel kezdődik ez az ének, de végül ilyen vallomással fejeződik be:

„Ellenség ellen áldásod fedez,
A könny nem sós, a kór is könnyű lesz,
Sír, halál-fúlánk, hogy a győzelem?
Győztes leszek, csak légy, Uram, velem.”

Igen, a mennyei Atya gyermekeinek meg kell tanulniuk, és talán naponta dúdolgatni kellene ezeket a sorokat. Mert valóban így van: miközben távolodott Urunk tanítványaitól, közben áldotta őket. „Ellenség ellen áldásod fedez” – jó ezt tudnunk. Ha pedig ha ezt tudjuk, akkor megértettük a mennybemenetel ünnepének lényegét, és elindulunk, hogy küldetésünket bizonyosságtevő életünkkel tegyük Istenünk előtt hitelessé. Ámen.

Imádkozzunk!

Urunk, Istenünk! Mennyei Atyánk a Jézus Krisztus által. Áldunk Téged, hogy szereteted testet öltött Jézus Krisztusban, és egészen közel jött hozzánk. E mai ünnepünkön pedig magasztalunk, mert egyszülött Fiad elvégezte a megváltás nagy művét, és bement a Te örök dicsőségedbe. Hívő néped Főpásztorává tetted Őt. Tekints le népedre! Tölts el bennünket a hit és az imádság Lelkével! Szabadíts meg félelmeinktől, tudván, hogy neki adatott minden hatalom mennyen és földön. Végy el szívünkől minden félelmet, hogy tanúi lehessünk e világban – tisztán és hitelesen. Támogass az engedelmesség Lelkével, szabadításod örömét add nekünk.

Légy áldott, Urunk, a sok segítségért, amit Tőled kaptunk, amikor bajban voltunk, amikor erőre és útmutatásra volt szükségünk. Segíts, hogy el ne felejtjük biztatásodat, szabadításaidat és méltó hálával forduljunk mindig Hozzád. Légy Urunk, magyar népünkkel. Órizz minket kegyelmességed szerint, hogy el nem feledve a mögöttünk lévő, próbaételes időt, most is téged áldhassunk és magasztalhassunk. Köszönjük családunkat, szeretteinket, otthonunkat, munkahelyünket és életkedvünket. Imádkozunk betegeinkért, akik súlyos tehertételként élik most is napjaikat. Gyógyításnak és vigasztalásnak Istene! Te segítsd őket, hallgasd meg fohászukat, enyhítsd fájdalmaikat, őrizd álmukat. Légy azokkal is, akik gondoskodó-segítő szeretettel ott vannak körülöttük, adj nekik is hitük mellé türelmet és reménységet. Eléd visszük gyászoló testvéreinket. Tedd megszenteltté az emlékezést, és erősíts meg minket, itt maradottakat. Kérünk Téged, viselj gondot a nyájra, amelynek jó pásztora vagy, hiszen egyszülött Fiad életét adta a juhokért. Könyörülj mindnyájunkon, hogy a ránk bízott drága kincset megőrizhessük ama napra, amikor majd színed elé állhatunk. Add, hogy Igéd a Szentlélek erejével tovább munkálkodhassék bennünk. Vedd el életnyomorító terheinket, ne engedd, hogy vigasztalásod nélkül menjünk el innen. Maradj velünk Urunk, ha ránk tör a szomorúság és a kísértés éjszakája. Maradj velünk e nap estéjén, életünk éjszakáján. Maradj velünk, minden Te híveiddel, most és az örökkévalóságban. Ámen.

MIATYÁNK

ADAKOZÁS: Felhívom a figyelmet az adakozásra, tudva, hogy a jókedvű adakozót szereti Isten.

ÁLDÁS: Az Úr Jézus Krisztus kegyelme, Isten szeretete és a Szentlélek közössége legyen mindnyájatokkal! Ámen

Záró ének: 511. dicséret (Maradj, velem, mert mindjárt este van)